

RESUMÉ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Hospodinův soud nad Izraelem u proroků Amosa a Ozeáše

Helena Kotíková

Poselství předexilních proroků o budoucí zkáze je dnes standartně označováno v odborné literatuře jako soud. Amos a Ozeáš byli prvními, jejichž slova soudu byla zapsána, důvodem k tomu nepochybně bylo potvrzení jejich proroctví zánikem království severního Izraele.

Práce má tři hlavní části: historickou, literární a teologickou. Literární část zkoumá všechny hlavní interpretační metody se zřetelem k interpretaci těchto dvou prorockých knih. Přestože zastávám, že tito proroci nebyli pouze hlasateli zkázy, ale že jejich poselství obsahuje také naději, zkoumám i ty metody, které pasáže o naději nepovažují za autentické.

Hlavní důraz této práce je v teologické části. Pojem soud je dnešním teologickým termínem, který se používá i k označení některých biblických poselství. Je to také biblický termín a proto takové jeho použití je oprávněné, avšak biblické texty nepoužívají jeden termín na rozdíl od moderních autorů, kteří ho chápou v konceptu soudního procesu a vkládají do tohoto konceptu různé představy o jeho původu (*Sitz im Leben*). Můžeme říci, že proroci Amos a Ozeáš se nevyjadřují forenzním způsobem ani nevykreslují obraz Hospodina jako soudce. Přesto ohlašují tresty a zkázu.

Amos mluví o Hospodinově jednání, kromě toho, že nekompromisně odsuzuje všechny vrstvy společnosti a pranýřuje zvláště sociální nespravedlnosti a trest se postupně zkonkrétnuje jako vysídlení a nakonec Hospodin sám pobije mečem všechny hříšníky svého lidu. Proto většinový pohled na Amosa je ten, že je prorokem naprosté zkázy a nedával lidu žádnou naději. Proto je jeho několik málo optimistických pasáží považováno za redakční dodatek. Někteří autoři se snaží dokázat, že má naději alespoň pro zbytek Izraele.

Ozeáš prorokoval o stejných událostech, avšak velmi odlišným způsobem. Poprvé použil pro vztah Hopodina ke svému lidu metaforu manželství, tím jeho obžaloba dostává velmi osobní charakter, na druhou stranu však Ozeášovo poselství dává plný průchod emocím nenávisti, hněvu a pomsty. Jeho poselství je spíše dramatem návratu.

Soustředím se nikoli na historickou interpretaci jejich slov, ale spíše na to, co je v jejich poselství aktuální pro současného čtenáře. Vidím tedy proroky, jako ty kteří přináší pravdivou interpretaci přítomnosti, dnes už nikoli historických okolností, avšak proroci stále ukazují, kde hrozí nebezpečí špatné cesty a volají po návratu.